

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ ОБЛАСТЕН КРЪГ – 26.03.2011 г. – X КЛАС, 9.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,

Работният материал на олимпиадата съдържа:

- 40 тестови задачи, от които 15 задачи със затворен отговор и 25 с отворен отговор;
- писмен текст – отговор на исторически въпрос, който не трябва да надвишава 3 ръкописни

страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с 0 (нула) точки.

Максималният брой точки е 100, който съответства на оценка **Отличен 6.00**.

Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой 30 точки.

За задача със затворен отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”.

Не се допускат задрасквания и поправки.

По време на работа може да пишете само със **син** химикал.

По време на изпита **не може** да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.

Време за работа – 4 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

A. ЗАДАЧИ СЪС ЗАТВОРЕН ОТГОВОР

1. Според текста на чл. 231 от Версайския договор Германия и съюзниците ѝ „... са отговорни за причиняването на всички загуби и щети, понесени от съюзените държави и техните граждани“. Това означава, че:

- A) Германия трябва да възстанови щетите, понесени от победителите, като им изплаща репарации в продължение на 30 години
- B) Германия трябва да се откаже от всичките си отвъдморски колонии и територии
- B) Германия трябва да поеме вината за разпалването на Първата световна война
- Г) Германия трябва да предаде територии на всички съседни държави

2. В кой от посочените примери за държавно устройство след Първата световна война има несъответствие:

- A) Франция – парламентарна република
- B) Великобритания – парламентарна монархия
- B) Испания – конституционна монархия
- Г) Германия – конституционна монархия

3. Лейбъристите във Великобритания са:

- A) политическа партия
- B) големи професионални обединения
- B) привърженици на Третия интернационал
- Г) промонархическа организация

4. С коя от следните групи понятия може да бъде характеризиран сталинизмът?

- A) парламентаризъм, икономически либерализъм, граждански права, политически свободи
- B) антилиберализъм, антипарламентаризъм, национализъм, корпоративизъм
- B) расизъм, антисемитизъм, национализъм, реваншизъм
- Г) марксизъм, пролетарски интернационализъм, атеизъм, класова борба

5. Кое от посоченото НЕ е следствие от Световната икономическа криза?

- A) въвеждане на защитни мита
- B) масова безработица
- B) въвеждане на „Сух режим”
- Г) рецесия и стагнация

6. В края на Втората световна война последното настъпление на Вермахта е в:

- A) Апенините
- B) Ардените
- B) Алпите
- Г) Андите

7. Посочете реда, в който събитията са дадени в хронологическа последователност:

1) конференцията в Локарно; 2) Приемането на Ваймарската конституция;
3) Германия отхвърля военните ограничения; 4) Рурската криза;

А) 3; 2; 4; 1;

Б) 4; 1; 3; 2;

В) 2; 4; 1; 3;

Г) 1; 4; 3; 2;

8. Кой е общият за двата източника термин, отразяващ промяната в социалната роля на жената след войната?

„През 1920 година жените получиха право да гласуват и техните нови свободи намериха израз в начина им на обличане [...]. Полите им се покачиха нагоре, както в летен ден се покачва живачният стълб в термометъра, косите се подстригаха късо (а ла гарсон), тилът се обръсна, а шапките придобиваха все по-камбановидна форма.“ (С. Битон)

А) цивилизация

Б) еманципация

В) инфлация

Г) национализация

9. Характерна черта на авторитарните режими на Балканите в периода между двете световни войни е:

А) установяването на тесен съюз между държава и църква

Б) управлението на коалиционни кабинети

В) широката автономия на общините

Г) съсредоточаването на властта в ръцете на монарха

10. Хитлер идва на власт в Германия след:

А) приемането на Германия в ОН през 1926 г.

Б) парламентарните избори през 1933 г.

В) „Нощта на дългите ножове“ през 1934 г.

Г) Баварския бунт през 1923 г.

11. Прочетете този цитат. Какво характеризира той?

„Мнозинството от гражданите за първи път се превръщат в активни граждани. Животът им се ръководи с нареждане отгоре: от тях се изисква да служат на държавата вместо да се занимават изключително със собствените си дела... Спъва се гласността на мненията.“

(Дж. Тейлър)

А) края на конституционализма

Б) края на тоталитаризма

В) края на авторитаризма

Г) края на либерализма

12. България НЕ се включва в създадения на 9 февруари 1934 г. Балкански пакт, защото:

А) той е част от френската съюзна система, която не включва България като бивш съюзник на Германия

Б) стриктно спазва наложените ѝ от Ньойския договор дипломатически ограничения

В) трябва предварително да признае наложеното ѝ с Ньойския договор териториално статукво

Г) вече е сключила договор за взаимопомощ с Чехословакия и СССР

13. Коя е общата черта на тоталитарните държави - СССР, Германия и Италия?

А) премахване на частната собственост

Б) премахване на Църквата

В) премахване на многопартийната система

Г) колективизация на земята

14. С паролата „Над цяла Испания чисто небе“ започва:

А) Гражданската война в Испания

Б) превратът на ген. Примо де Ривера

В) участието на Испания във Втората световна война

Г) социалната реформа в Испания

15. Кое определение разкрива най-пълно съдържанието на понятието „студена война” ?

- А) военно противопоставяне на западния и социалистическия блок след Втората световна война
Б) надпревара в ядреното въоръжаване между САЩ и СССР
В) война със съвременни военни средства, придружена със сравнително малко разрушения
Г) остро противопоставяне на западния и социалистическия блок във всички области – икономика, политика, култура – без въоръжен конфликт

Б. ЗАДАЧИ С ОТВОРЕН ОТГОВОР

16. Вярно или грешно? Поставете знак „✓” пред вярното твърдение и знак „х” пред грешното.

- А) ☐ Планът „Маршал” е външнополитическа инициатива на САЩ, целяща да спре разпространението на комунизма в Турция и Гърция чрез оказване на икономическа и военна помощ на двете държави.
Б) ☐ „Голямата депресия” е термин, въведен от Зигмунд Фройд.
В) ☐ Мирният договор с победената Османска империя в Първата световна война се подписва в Севър.
Г) ☐ НАТО и Варшавският договор са съюзнически организации.
Д) ☐ Процесът срещу Георги Димитров, Благой Попов и Васил Танев, обвинени в подпалването на Райхстага, се провежда в Берлин.
Е) ☐ С подписването на Крайовската спогодба на 7 септември 1940 г. България си връща Южна Добруджа.

17. Попълнете пропуснатото в таблицата:

	Дата	Събитие
А)		Подписване на Атлантическата харта
Б)		Първата атомна бомбардировка в света
В)	22 юни 1941 г.	
Г)		Създаване на Оста Рим – Берлин - Токио
Д)	1 март 1941 г.	
Е)	2 септември 1945 г.	

18. Подчертайте излишното име в редицата и посочете признака, по който групирате останалите:

А) национализация, индустриализация, демокрация, колективизация

признак

Б) Лойд Джордж, Фридрих Еберт, Жорж Клемансо, Удро Уилсън

признак

В) Александър Стамболийски, Клемент Готвалд, Палмиро Толиати, Кръстьо Раковски

признак

Г) ген. Йоанис Метаксас, Андрей Ляпчев, Карол II, Ахмед Зогу

признак

19. Разгледайте кадъра от известен филм на Чарли Чаплин:

А) На коя историческа личност прилича героят му?

Б) Какво е отношението на актьора към пресъздадения от него образ?

20. За всяко понятие в таблицата посочете пример за събитие от световната история в периода 1919-1945 г., което го характеризира:

Пример: Окупация - френско-белгийски войски завземат Рурската област

	Понятие	Събитие
А)	Анексия	
Б)	Гражданска война	
В)	Въздушно-морски десант	
Г)	Геноцид	

21. Съставете изречения с всеки от посочените изрази:

Ваймарска република	→	
Военен комунизъм	→	
Берлинска стена	→	

22. Прочетете документа и изпълнете поставените задачи:

„Лично за пълномощния министър.
 ... при създаденото международно положение становището на България се определя, както следва:
 1. България не може да влезе в Балканското споразумение, защото гарантира границите, а България не може да приеме сегашните граници.
 2. Влизането на България в едно ново Балканско споразумение е възможно само след териториални промени, при които да получим Южна Добруджа, границата на Тракия от 1913 г. и евентуално Царибродско и Босилеградско според старата територия на България отпреди войната.“

*Директива № 19 на министър-председателя Г. Къосеванов,
 София, 19 април 1939 г.*

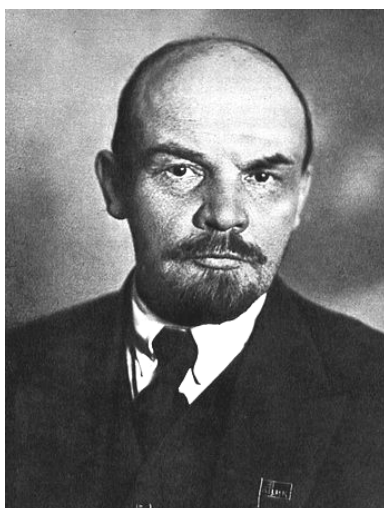
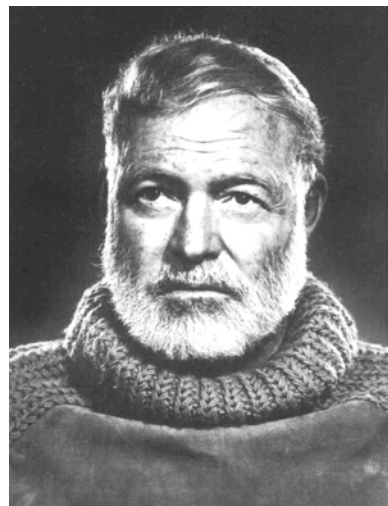
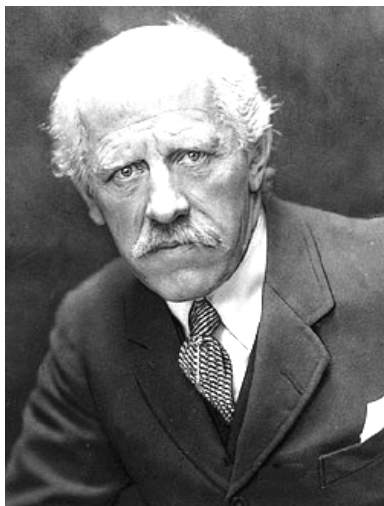
А) Запишете държавите, в които се намират подчертаните в текста територии:

1) 2) 3)

Б) В навечерието на кое важно световно събитие е издадена директивата?

.....

23. Разгледайте внимателно снимките. Запишете имената на тези личности на съответстващото им място в таблицата.

	Личност	Остават в историята с:
А)		Аз бях привърженик на марксистките идеи, оказах изключително влияние върху работническото и комунистическото движение. Подготвих и ръководих революцията от октомври 1917 г.
Б)		Аз бях крал на балканска държава и с преврат наложих авторитарен режим. С насилие беше свързана и смъртта ми – бях убит в Марсилия от дейци на ВМРО.
В)		Аз бях китайски революционер демократ, лекар по образование. Борих се за националната независимост на Китай, за република и за народно благоденствие. Допринесох за обединението на Гоминдана и китайските комунисти.
Г)		Аз бях известен американски писател. Участвах в Първата световна война, бях в Испания по време на Гражданската война, на която посветих романа си «За кого бият камбаните».
Д)		Аз бях норвежки полярен изследовател, политик и дипломат. Пръв в историята прекосих Гренландия. Съдействах на България за влизането ѝ в Обществото на народите. Получих Нобелова награда за мир през 1922 г.
Е)		Аз бях германски главнокомандващ по време на Първата световна война. Като президент на Ваймарската република дадох възможност на Хитлер да поеме властта.

24. Попълнете таблицата като използвате знанията си за тоталитарните държави:

	Показатели	Мусолини	Хитлер
А)	Година на завземане на властта		
Б)	Начин на идване на власт		
В)	Продължителност на управление		
Г)	Наименование на режима		

25. За всеки един от посочените политически режими запишете цифрите на съответстващите му характеристики:

- (1) Не създава нова идеология.
- (2) Култ към една личност.
- (3) Развита система на демократични закони.
- (4) Проникване на партията във всички държавни структури.
- (5) Многопартийност.
- (6) Конституционни гаранции за свободите на гражданите и правата на личността.
- (7) Пълен партиен контрол върху цялостния живот на обществото.
- (8) Парламентарната система не се премахва, но се ограничават нейните рамки.

26. Свържете имената на лидерите с техните политики:

Нова икономическа политика (НЕП); Санация; Новият курс; Новият ред, Колективизация;

А) Йосиф Сталин	Санация
Б) Франклин Рузвелт	Нов ред
В) Адолф Хитлер	Нова икономическа политика
Г) Владимир Ленин	Нов курс
Д) Йозеф Пилсудски	Колективизация

27. Срещу всяко определение запишете понятието, което му съответства:

Изолационизъм, плебисцит, статукво, контрибуции, диктат, анексия, пацифизъм, денацификация, национализация, колективизация

	Понятие	Определение
А)		Комплекс от мерки за разтуряне на нацистките организации и отстраняване на нацистите от държавните и обществените постове.
Б)		Всенародно гласуване на важен държавен въпрос.
В)		Обезщетения в пари и материални ценности, изплащани на победителите в една война от победените.
Г)		Превръщането на частна собственост в държавна.

28. Разгледайте фотографията и отговорете на въпросите:

А) Кои са личностите, представени на преден план във фотографията?

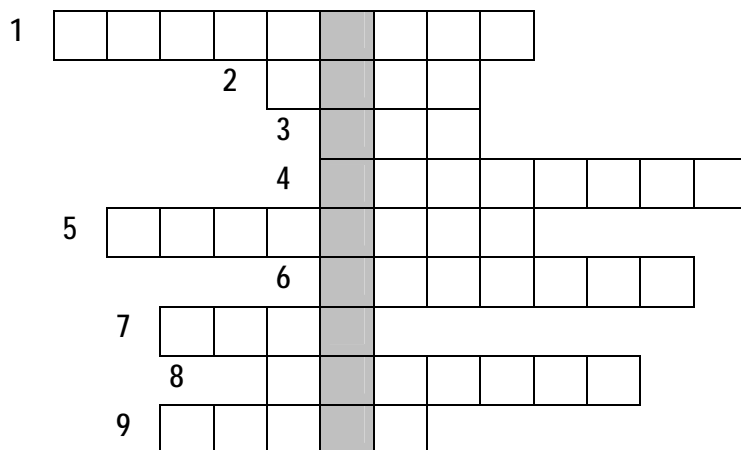
.....
.....

Б) Какви договорености между двете държави променят позицията на неутралитет, която България заема в началото на Втората световна война?

.....
.....

29. Попълнете кръстословицата. При правилно решение в отбелязания вертикален ред ще получите кодовото наименование, избрано от немското върховно командване, за нападението над Съветския съюз по време на Втората световна война.

1. Опит за държавен преврат в Германия, извършен на 9 ноември 1923 г.
2. Кодовото название на плана, по който се развива германската агресия срещу Полша.
3. Област окупирана от Франция през 1923 г.
4. Балканска държава, една от учредителките на Варшавския договор.
5. Френски политик и журналист, водач на Радикалната партия,

председател на Парижката мирна конференция след Първата световна война.

6. Президент на САЩ, управлявал в продължение на четири мандата.

7. Международна организация за военно сътрудничество, създадена на 4 април 1949 г.

8. Държава, в която ген. Примо де Ривера установява военна диктатура.

9. Френски политик, сочен за един от „бащите“ на европейската интеграция.

30. Довършете изреченията:

А) Писателите от поколението след Първата световна война се наричат „..... поколение“.

Б) Ново съотношение между военноморските флоти на Великите сили е постигнато през 1921-1922 г. на конференцията във

В) Решението за откриване на Втори фронт е взето през 1943 г. на конференцията в

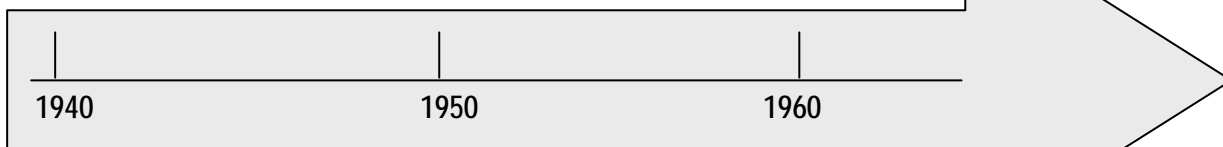
Г) Международен съд срещу нацистките военнопръстъпници се създава през 1946 г. в град

Д) Доктрината от 1947 г., определяща ролята на САЩ в международните отношения и задължението да защитават свободните нации, се нарича

Е) Първият президент на Чехословакия е

31. От посочените исторически събития на линията на времето отбележете само тези години, които се отнасят до Студената война:

- А) Десант в Нормандия
- Б) Карибска криза
- В) Създаване на Варшавския договор
- Г) Прокламиране на Баварската съветска република в Мюнхен
- Д) Начало на строежа на Берлинската стена
- Е) Победа на Шарл дьо Гол в президентските избори
- Ж) Бирен бунт
- З) Създаване на НАТО

Забележка: На линията на времето нанесете само съответната година и в скоби напишете буквата на събитието.

32. Прочете текста и отговорете на въпросите след него:

„В случай на териториални и политически преобразования в областите, принадлежащи на прибалтийските държави..., северната граница на Литва ще бъде чертата, разделяща сферите на влияние на Германия и СССР...

В случай на териториални и политически преобразования в областите, принадлежащи на Полската държава, сферите на влияние на Германия и СССР ще бъдат разграничени приблизително по линията на реките Нарев, Висла и Сан. Въпросът за това, дали ще бъде желателно за интересите на двете страни запазване на независимостта на Полската държава... ще бъде решен окончателно едва в хода на бъдещите политически събития. ...

По отношение на Юго-Източна Европа съветската страна посочи заинтересоваността си от Бесарабия.”

- А) Откъс от кой документ е текстът?
- Б) Запишете датата на неговото подписване:
- В) Каква е съдбата на подчертаните в текста територии след 1 септември 1939 г.?

33. Запишете в таблицата имената на посочените личности според областите, в които работят: Фредерик Жолио-Кюри; Рихард Щраус; Скот Фицджералд; Луис Армстронг; Нилс Бор; Антоан дьо Сент Екзюпери; Ото Дизел; Василий Кандински; Дмитрий Шостакович; Пабло Пикасо; Джон Стайнбек; Анри Матис; Михаил Булгаков; Марк Шагал

Музика	Литература	Изобразително изкуство	Наука

34. Разгледайте снимките и посочете кои събития отразяват?

А)

Б)

В).....

35. В игрословицата са скрити имената на 8 политици. Напишете ги и посочете тяхната партийна принадлежност.

Д	К	Я	З	У	С	Е
Ц	С	Р	Д	С	Т	Р
М	Е	А	Л	Д	Е	Н
О	Д	М	Б	Л	Н	С
Р	У	З	В	Е	Л	Т
И	О	И	А	О	И	Т
С	Р	М	С	Н	Б	Е
Т	Ъ	А	И	Б	О	Л
О	Н	К	Л	Л	Л	М
Р	Х	Д	К	У	Д	А
Е	А	О	О	М	У	Н
З	Р	Н	Л	О	И	И
К	Д	А	А	Х	Н	Ю
Л	И	Л	Р	Ф	З	Б
М	Н	Д	О	Г	К	Ч
Ч	Г	М	В	С	Т	П

А)

Б)

В)

Г)

Д)

Е)

Ж)

З)

36. Прочетете документа и отговорете на въпросите:

„Япония не може да премахне затрудненията в Източна Азия, ако не следва политика „на кръв и желязо“. Ние обаче ще се сблъскаме със Съединените щати, които настройват Китай срещу Япония и си служат с политиката на противоотрова. Ако ние желаем да установим контрол над Китай, то ще трябва да съкроем Съединените щати...

Но за да завладеем Китай, ние трябва най-напред да завземем Манджурия и Монголия. За да завладеем света, ние трябва най-напред да завоюваме Китай...”

Меморандум на министър-председателя ген. Танака от 25 юли 1927 г.

А) Каква е крайната цел на японската експанзионистична доктрина?

Б) Какви са етапите на осъществяването ѝ?

В) Кой е посочен като главен противник на Япония?

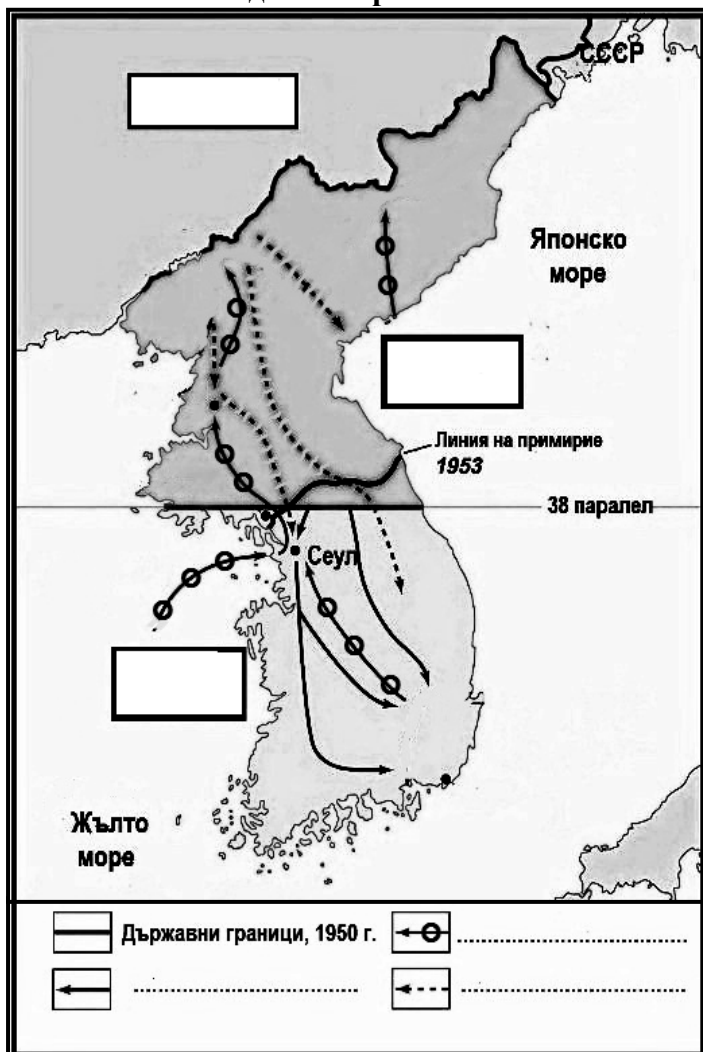
37. Нанесете върху схемата ръководните органи на ООН.

38. Попълнете таблицата:

	Съкращение	Пълно наименование на съкращението	Държава, за която се отнася
А)	НФП		
Б)	НСГРП		
В)	ВКП(б)		
Г)	ИНК		

39. Разгледайте карто-схемата и изпълнете поставените задачи:

А) Запишете събитието, което е отразено на нея и го датирайте:

.....

Б) Запишете имената на държавите на съответните места.

В) Попълнете липсващата информация в легендата.

Г) Какво е значението на представеното събитие в развитието на международните отношения?

.....

.....

.....

.....

40. Подчертайте грешките в текста и ги поправете.

Участието на България в Първата световна война предизвиква Първа национална катастрофа. Страната е окупирана от съглашенски войски.

На 27 ноември 1919 г. българският министър-председател Александър Стамболийски подписва с победителите Парижкия мирен договор, който поставя страната пред нови изпитания. През 1920 г. се провеждат парламентарни избори, които БЗНС печели и създава коалиционно правителство с министър-председател Александър Цанков.

На 9 юни 1923 г. е извършен военен преврат и властта е поета от Демократическия сговор, който управлява през следващите години с два кабинета – на Александър Стамболийски и на Андрей Ляпчев.

Властите преследват политическите си противници, които също възприемат тактиката на терор. На 16 април 1925 г. по време на опелото на влиятелен български генерал е взривена катедралата „Св. София“, където се предполага, че ще се намира и цар Борис III.

ВТОРА ЧАСТ

Напишете в обем до 3 страници отговор на следния исторически въпрос:

Защо Ньойският договор е наречен „диктат“?

При отговора вземете предвид следните опорни въпроси:

1. С какви надежди България се включва в Първата световна война?
2. Как и от кого са изработени условията на договора?
3. Какви териториални промени настъпват на картата на България?
4. Какви са военните и икономически условия, поставени на България?
5. Какви са моралните последици от Ньойския договор?

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО!

Ученик: Клас:

Училище: град/село

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА:ч. ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:.....ч.

.....
Име и фамилия на квестора приел работата подпис

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:

Име и фамилия подпис брой точки

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ: :

Име и фамилия подпис брой точки

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ – (първи+втори)/2

--